

Een gebied dat door zijn ligging slecht toegankelijk is (alleen per boot), terwijl het ook voor de verwende Gooise vogelaar een wel zeer specifiek karakter heeft. Termen als "regenwoud" en "jungle" vielen veelvuldig tijdens de speciale jubileumexcursie naar het eiland De Dode Hond in het Eemmeer.

Nico Klippel

Tocht naar de jungle van De Dode Hond op het Eemmeer

Dat er van alles mis kan gaan met een wat andersoortige excursie, bleek al bij de informatie die onze onvolprezen Joke van Velsen deed uitgaan aan de deelnemers. Als schoeisel adviseerde zij stevige wandelschoenen of laarzen. Het gebied is wat ruig en drassig - dat wist ze. Bijtijds werd dit advies gecorrigeerd en werd in een snelle actie door Joke met behulp van anderen, alle deelnemers nagebeld om de wandelschoenen maar te vergeten en alleen laarzen mee te nemen. Helaas was dit advies nog steeds onvolledig; het had moeten zijn "hoge laarzen" maar daarover straks meer.

Jubileumexcursie

Gezien het ontoegankelijke karakter van het gebied werd besloten een "voorexkursie" te houden om een route uit te zetten en ook mogelijk te maken. Op zaterdag 31 mei vertrok een kleine groep (de kwartiermakers) onder leiding van Dick Jonkers en verder bestaande uit Anco Driessen, Nico & Bep Dwars, Nico Klippel en Guus Proost naar het gebied. Meer konden er niet overgezet worden. De overige excursieleiders zoals Bertus van den Brink, Gerard Mijnhout en Hans van Oosterhout moesten dus maar de volgende dag improviseren.

De overtocht werd belangeloos (waarvoor nog eens dank) verzorgd door de reddingsbrigade Huizen met een van hun sloepen. Dat was een belevenis op zich. Die reddingsschippers kennen maar één snelheid van varen en dat is "full power". We waren er dus in een mum van tijd maar wel lekker gehusseld. Dat De Dode Hond een apart gebied is bleek al gauw. Het destijds door Staatsbosbeheer uitgezette "recreatiepad" dat zomers met droge voeten gedaan zou kunnen worden, was er niet meer. Het bleek geheel overwoekerd te zijn en net zo drassig als de rest van het eiland. De in 1992 uitgezette inventarisatieroute werd wel snel gevonden maar het bleek ook hier snel dat deze opnieuw uitgezet moest worden. De wilgen, bramen, brandnetels waren in deze vijf jaren blijven doorgroeien. Bovendien bleken alle noodbruggetjes, die toen waren gemaakt over de diverse afwateringssloten, geheel te zijn gecomponeerd (de CFK-actie lijkt dus hier succesvol) of te wel ze waren er niet meer. Geen nood: In zo'n moerasbos blijkt genoeg dood hout aanwezig (als je maar lang genoeg zoekt) om nieuwe noodbruggetjes te maken. Bruggetje is misschien zelfs een te groot woord, beter zou zijn

Het team van de voorexkursie

Foto: Joke van Velsen

doorwaadplaats. Tijdens het bouwen maar ook tijdens de excursie de volgende dag bleek dat zelfs de hoge laarzen soms onvoldoende bescherming gaven. Het blijft ook een kunst om op minuscule glibberige balkjes een overtocht te wagen.

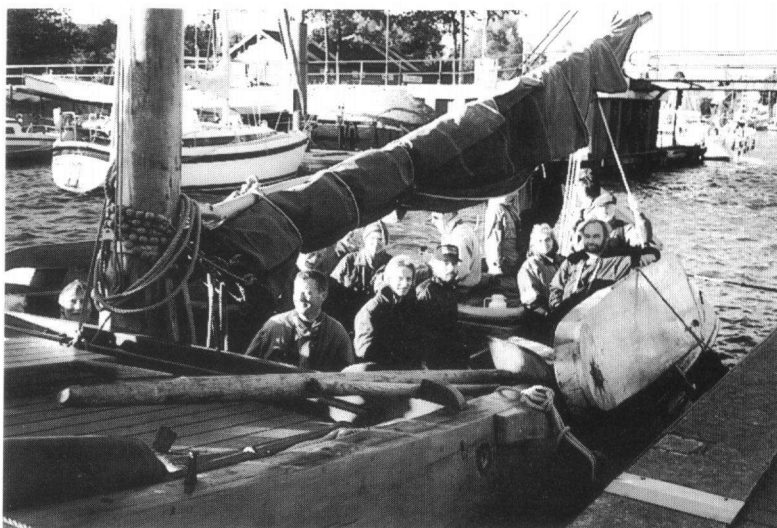
Na al het geploeter was het voor de kwartiermakers een leuke verrassing dat een van onze VWG-leden, te weten Roel Huizinga, het verstandig had bevonden om toevallig met zijn boot aan te meren aan de aanlegsteiger van dit eiland. Een dampende kop thee was het resultaat, die nog in de haast moest worden ingenomen, omdat de reddingsbrigade er al weer aan kwam stuiven om ons op te halen.

De excursie

Dat de keus voor deze aparte excursie een goede was, bleek wel uit het aantal deelnemers. Circa tachtig leden hadden zich opgegeven, zodat een extra vierde tocht moest worden ingepland. Vanaf zeven uur 's morgens werden deze vier overtochten gemaakt met de Gooise of Huizer botter de HZ108. Ik zou zelf de derde groep rondleiden en stond daarom pas later in de ochtend met de groepsgenoten op de kade van de aanloophaven in Huizen.

De weersomstandigheden voor deze excursiedag leken niet optimaal. Een harde zuidoostelijke wind, die de overtocht misschien wel behoorlijk in de war zou kunnen sturen en bovendien voor vogelwaarnemingen beslist niet bevorderlijk leek.

Een controle op het meegenomen schoeisel en kleding van de groep bleek niet overbodig. Er waren er toch nog een paar die van mening waren dat de wandeling over mooi gebaande en betegelde paden zou gaan. Ge-

Onderweg naar de Dode Hond in de Huizer Botter

Foto: Joke van Velsen

lukkig bleken groepsgenoten over wat reserve spullen te beschikken.

In de tussentijd konden we ons amuseren met pogingen van enkele enthousiaste zeilers om tegen de straffe oostelijke wind in de haven uit te komen. Hoe de botter het gelukt was vroegen we ons ondertussen wel af. Dat bleek al snel toen na enige tijd de botter zonder zeil dus op de motor op kwam dagen en de eerste groep van echt vroege vogels kwam terugbrengen. Dat ons wat te wachten stond bleek uit de enthousiaste verhalen uit deze groep. Over hoe diep sommigen wel in de modder waren gezakt of hoe nat men wel tijdens de overtocht was geworden. Vol goede moed scheepten wij ons dus op deze botter in. Vermeldenswaard is dat deze botter de laatste uit de serie is die in Huizen in 1934 werd gebouwd en mede daarom door de gemeente Huizen in 1974 werd aangekocht en de bestemming "monument" heeft gekregen. Deze botten werden speciaal gebouwd voor de visvangst en meer in het bijzonder de palingvisserij. Aan de authenticiteit van deze botter is echter door het inbouwen van een motor wel wat "gesleuteld".

Onder leiding van schipper Hans Borstlap werd de overtocht gemaakt. Door de stevige wind die er die dag heerste, werd dit geen "droge" overtocht vanwege het vele boegwater dat regelmatig overkwam. Hierbij bleek tevens dat er veel makke vogelaars in een vooronder passen.

Tijdens de terugtocht kon in de meeste gevallen een groot deel van de tocht onder zeil gevaren worden, zodat toch even van de sfeer van het zeilen met een botter geproefd kon worden en van de rust die daar van uitgaat genoten kon worden.

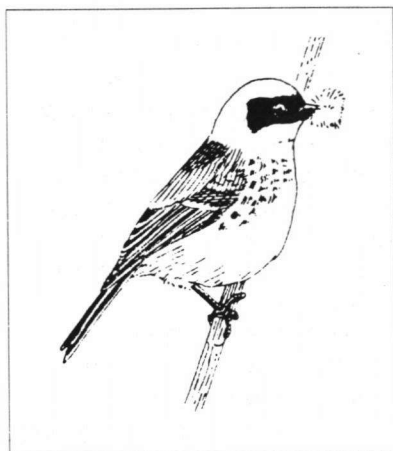
Aangekomen op het eiland werd de groep meteen in tweeën gesplitst en moest vanwege het krappe tijdschema voor de overtochten direct aangevangen worden met de excursie. De groep die met de klok mee moest lopen, kreeg meteen de vuurdoop of beter gezegd de waterdoop, omdat deze groep, om vanaf de dijk in het eigenlijke gebied te komen, direct de breedste en diepste sloot over moest.

Ik had zelf het genoegen deze groep te leiden en kwam meteen tot de onaangename verrassing dat de brug die wij de vorige dag met veel moeite hadden opgebouwd door de voorgaande

groepen letterlijk de modder was ingetrapt. Onder het slaken van vele ach en wee's en soms ook hartgrondige verwensingen, kwamen de meesten niet geheel droog deze hindernis over. Het voordeel was wel dat de rest van de tocht hierna een makkie leek. De tocht door het moerasbos werd door de meesten zoals verwacht als zeer bijzonder ervaren.

De wel zeer ruige begroeiing en de overvloedig aanwezige mossen geven het gebied een jungleachtig aanzien. De tocht leidde grotendeels door het echte natuurlijke bos van het type schietwilgenbos. Op andere delen zijn destijds ook soorten als zwarte els, wilg, es, vlier, veldiep, meidoorn en zoete kers aangeplant. Soorten als rode kornoelje, kamperfoelie en diverse rozensoorten hebben zich spontaan gevestigd. Kruidachtigen, zoals het harig wilgenroosje maar vooral de brandnetel zijn eveneens talrijk aanwezig. Op enkele plaatsen zijn nog percelen riet aanwezig.

Helaas lieten de meeste aanwezige vogelsoorten zich maar matig horen en helemaal haast niet zien, maar dat was ook gezien de tijd van het jaar en de weersomstandigheden wel te verwachten. Ondanks de aanwijzingen

Buidelmees

Tekening: Ruud van Beusekom

In de jungle op De Dode Hond

Foto: Joke van Velsen

die we van de tegemoetkomende groep hadden gekregen, konden wij het nest van de buidelmees dat was aangetroffen helaas niet vinden. Deze soort blijkt zich recent ook op dit eiland te hebben gevestigd. Na terugkomst op het verzamelpunt kon weer genoten worden van een warme consumptie die door Roel Huizinga, die met zijn boot was blijven liggen, werd aangeboden. Nooit geweten dat in zo'n kombuisje zulke hoeveelheden klaargestoomd kunnen worden. Hiernaast was er even tijd om laarzen leeg te gieten en bij te komen van de tocht. Al gauw kwam de botter weer opdagen met de vierde groep en moest de terugtocht worden aanvaard. Zoals al gezegd kon een deel van deze tocht onder zell worden afgelegd wat een belevenis op zich was en waarbij je zou wensen dat de af te leggen afstand, mede omdat het zonnetje lekker was gaan schijnen, wat groter was. Terug aan vaste wal was het een vreemde gewaarwording ineens weer in de bewoonde wereld terug te zijn, waarmede abrupt een einde kwam aan een wel zeer bijzondere tocht.

Tabel 1.

Waargenomen soorten
Op of vanaf het eiland werden waargenomen:

Aantal code A=1, B=2-10, C=11-100, D=101-1000, G=geen op-gave.

Blauwe reiger	C	Aalscholver	D
Wilde eend	C	Bergeend	C
Knobbelzwaan	A	Buizerd	A
Havik	A	Kievit	B
Kl. mantelmeeuw	G	Zilvermeeuw	G
Zwarte stern	G	Visdief	G
Houtduif	B	Tortelduif	A
Koekoek	B	Gierzwaluw	D
Gr. bonte specht	B	Boerenzwaluw	B
Huiszwaluw	B	Oeverzwaluw	B
Witte kwikstaart	A	Gele kwikstaart	A
Winterkoning	C	Heggenus	B
Zanglijster	B	Merel	B
Roodborst	B	Snor	A
Kleine karekiet	C	Bosrietzanger	B
Rietzanger	A	Spotvogel	B
Zwartkop	B	Tuinfluit	C
Grasmus	B	Fitis	C
Tijftjaf	B	Koolmees	B
Pimpelmees	C	Matkop	A
Buidelmees	B	Boomkruiper	A
Rietgors	B	Groenling	B
Putter	B	Kneeu	B
Vink	C	Spreeuw	B
Zwarte kraai	A	Vlaamse gaai	A

Tijdens de overtocht werden er nog de volgende soorten gezien: fuut, krakeend, kuifeend, tafeleend, nijlgans, torenvalk, waterhoen, meerkoet, scholekster, oeverloper, tureluur, holeduif, kauw
Totaal 63 soorten.